

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

30 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Tocan Rodion în numele inculpatului Butucea Ion, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2020, în cauza penală privindu-l pe

Butucea Ion xxxxxx, născut la xxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 19.05.2020 – 02.06.2020;

Instanța de apel: 27.07.2020 – 27.10.2020;

Instanța de recurs: 20.01.2021 – 30.06.2021.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 02 iunie 2020, adoptată în conformitate cu art.364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Butucea Ion xxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(3) lit. a) Cod penal la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În conformitate cu art.90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

Acțiunea civilă a lui Sîrbu Vladimir către Butucea Ion, a fost lăsată fără soluționare.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului Butucea Ion în beneficiul statului cheltuielile de judecată în sumă de 320 lei.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, la data de 29 decembrie 2019, în jurul orei 18:30, Butucea Ion, conducând automobilul de model „xxxx”, număr de înmatriculare xxxx, deplasându-se pe strada Independenței, în preajma imobilului nr.xxxx, din direcția bd. Cuza-Vodă spre bd. Dacia, mun. Chișinău, încălcând prevederile

pct.(3) al Regulamentului Circulației Rutiere, potrivit căruia: Participanții la trafic sânt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sânt provocate de circumstanțe iminente; pct.11 lit. f) al normei citate, potrivit căruia: conducătorul de vehicul este obligat: - la trecerile pentru pietoni cu circulație nederijată, să cedeze trecerea pietonilor care se află la marginea carosabilului și intenționează să se angajeze în traversare, precum și celor care traversează drumul pe partea carosabilului în direcția de mers a vehiculului; și prevederile pct.45 (1) și (2) care prescrie că: conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră. În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului.

Drept urmare a încălcărilor menționate, s-a realizat tamponarea la trecerea nederijată pentru pietoni a lui Sîrbu Vladimir, care traversa strada de la stânga spre dreapta, relativ deplasării mijlocului de transport pe trecerea nederijată de pietoni, unde în rezultatul accidentului rutier i-au fost cauzate vătămări corporale sub formă de: „Traumatism craniu-cerebral închis manifestat prin contuzie cerebrală grad II; fractura osului temporal cu trecere în osul parietal pe dreapta cu implicarea ambelor lamele; dehiscenta zigomatico-temporală pe dreapta; fractura capătului acromial pe dreapta cu deplasare; excoriații la nivelul capului și mâinii drepte”, care potrivit concluziilor raportului de expertiză judiciară nr. 202002D0469 din 28 februarie 2020, se califică ca vătămare gravă a integrității corporale.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Butucea Ion a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.264 alin.(3) lit. a) Cod penal pe semnele: încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere sau de exploatare a unităților de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare gravă a integrității corporale și a sănătății.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Tocan Rodion în numele inculpatului, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței în privința cet. Butucea Ion în latura aplicării pedepsei, fără anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

3.1. În argumentarea apelului declarat, apărătorul a invocat că, Butucea Ion este căsătorit, soția se află în concediu de îngrijire a copilului, are la întreținere doi copii minori, este invalid și cu siguranță are nevoie de permisul de conducere pentru a putea utiliza mijlocul de transport. Mai mult, instanța de fond a remarcat doar circumstanțe atenuante în privința inculpatului, constatând lipsa agravantelor, însă cu regret aplică pedeapsa maximă. Instanța în viziunea apărării cel puțin ar fi putut aplica o pedeapsă

prevăzută de lege, fără anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2020, a fost admis apelul avocatului Tocan Rodion în numele inculpatului Butucea Ion, inclusiv din oficiu în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, casată parțial sentința, în partea stabilirii tipului penitenciarului, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care în dispozitivul sentinței, tipul penitenciarului s-a stabilit de tip deschis.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că la pronunțarea sentinței, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și corect a constatat că inculpatul a săvârșit anume infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a menționat că, cercetarea judecătorească s-a efectuat în procedură simplificată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, astfel legalitatea sentinței atacate a fost verificată sub aspectele de drept: dacă există erori procesuale și dacă măsura de pedeapsă este stabilită în limitele legii. A concluzionat că, starea de fapt și de drept reținută, este în concordanță cu circumstanțele stabilite și probele administrate în cauză, analizate în cuprinsul sentinței.

În continuare instanța de apel a relevat că, la stabilirea pedepsei, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.7, 61, 75 Cod penal, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, stabilindu-i pedeapsă sub formă de închisoare, în limitele prevăzute de art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a reținut că, prima instanță la stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă inculpatului Butucea Ion, a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei și anume de faptul că, inculpatul a recunoscut vinovăția în cadrul urmăririi penale, anterior nu a fost supus răspunderii penale, a participat benevol la cheltuielile necesare de tratament a părții vătămate, aplicându-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani în penitenciar de tip semiînchis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, iar în conformitate cu art.90 Cod penal, pedeapsa stabilită inculpatului Butucea Ion a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

Instanța de apel a considerat că, prima instanță neîntemeiat a stabilit executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, or potrivit al.(3) al art.72 CP în penitenciare de tip semiînchis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni ușoare, mai puțin grave și grave, săvârșite cu intenție, la caz, inculpatul Butucea Ion a comis o infracțiune din imprudență.

Astfel, instanța de apel a constatat că, prima instanță a stabilit inculpatului Butucea Ion tipul penitenciarului cu un regim prea sever, or, pentru comiterea unei infracțiuni din imprudență, executarea pedepsei cu închisoare se stabilește în penitenciar de tip deschis.

Referitor la argumentul invocat de către partea apărării, cu privire la faptul că instanța de fond neîntemeiat i-a aplicat pedeapsa complimentară, instanța de apel a menționat că, prima instanță corect i-a aplicat pedeapsa complimentară, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, în limitele prevăzute de norma legală pentru infracțiunea respectivă, reținând că, infracțiunea de încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere sau de exploatare a unităților de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcarea ce a cauzat din imprudență o vătămare gravă a integrității corporale și a sănătății, este o infracțiune de pericol sporit, astfel că, pentru a se evita producerea de accidente de circulație, legiuitorul a încriminat această faptă, pericolul social fiind unul abstract, inseparabil legat de materialitatea faptei, indiferent de împrejurările în care s-ar comite aceasta și de urmările produse ori care s-ar fi putut produce cu privire la persoane sau bunuri.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Tocan Rodion în numele inculpatului Butucea Ion a declarat recurs ordinar, prin care invocând prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare, invocând argumente similare celor invocate în cererea de apel (f.d.134-137).

6. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul reține că, în susținerea recursului avocatul a invocat prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care prevăd că *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, însă

reieșind din esența argumentelor invocate se atestă că titularul cererii de recurs invocă, de fapt, numai dezacordul cu modalitatea de individualizare a pedepsei penale, temei de recurs prevăzut de pct.10) potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Colegiul penal se va expune în privința temeiului de casare prevăzut la art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, în partea ce ține de corectitudinea individualizării pedepsei penale aplicate inculpatului Butucea Ion, întrucât celălalt temei de casare nominalizat în recurs, nu a fost motivat de către apărare.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal atestă că motivul și temeiul de recurs invocat de către partea apărării nu și-a găsit confirmarea, în speță nefiind constată eroarea de drept invocată.

Tot aici, Colegiul penal menționează că, argumentele din recurs preponderent sunt aceleași care au fost invocate și în cererea de apel, în privința cărora instanța de apel s-a pronunțat în mod argumentat și detaliat și reiterarea cărora nu o consideră necesară.

Astfel, potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal, în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Colegiul penal reține că, persoanei declarate vinovate, urmează să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia se declară vinovată.

Totodată, categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal.

Din materialele cauzei rezultă că, instanțele de fond legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, au ținut cont de faptul că inculpatul a recunoscut integral vina, solicitând judecarea cauzei în procedură simplificată, cât și de prevederile art.art.7, 61, 75, Cod penal și art.364¹ Cod de procedură penală.

Pedeapsa stabilită inculpatului Butucea Ion a fost motivată, individualizată și

aplicată în corespundere cu prevederile legale, fiind una echitabilă și proporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, cât și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acesteia, cât și din partea altor persoane.

Colegiul penal reține că, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Astfel, Colegiul penal va respinge ca fiind declarativ argumentul apărătorului, precum că, instanța de apel a ignorat principiul individualizării pedepsei penale și nu a ținut cont de circumstanțele atenuante prezente în cauză, or, circumstanțele invocate de recurent, precum: recunoașterea vinei, căința sinceră, lipsa circumstanțelor agravante, au fost luate în considerație de instanță la numirea pedepsei.

La fel, Colegiul penal nu poate reține argumentele apărării de aplicare a prevederilor art.79 Cod penal, în temeiul cărora inculpatului urma a-i fi aplicată o pedeapsă mai blândă, întrucât în speță, nu au fost identificate careva circumstanțe excepționale, legate de scopul și motivele faptei, de rolul inculpatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, fapt ce rezumă concluzia certă că, la caz nu poate fi aplicată o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă sau altă pedeapsă mai blândă.

De asemenea, Colegiul penal va respinge și argumentele recurentului prin care se menționează că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că, la caz nu s-au constatat existența circumstanțelor agravante și că nu au fost luate în considerație circumstanțele atenuante și anume: inculpatul a recunoscut vinovăția în cadrul urmăririi penale, anterior nu a fost supus răspunderii penale, a participat benevol la cheltuielile necesare de tratament a părții vătămate, or circumstanțele date au constituit împrejurări în temeiul cărora inculpatul a beneficiat de reducerea limitelor de pedeapsă precum și aplicarea prevederilor art.90 Cod penal și nu pot fi reținute drept circumstanțe, care ar determina neaplicarea pedepsei complimentare.

În contextul celor expuse, Colegiului penal concluzionează că, instanța de apel a ținut cont de toate circumstanțele cauzei și a aplicat inculpatului o pedeapsă echitabilă și conformă prevederilor legale, luând în considerație toate criteriile generale de individualizare a pedepsei, iar modalitatea de executare a acesteia stabilită în sarcina inculpatului, a fost individualizată corect și în așa fel, încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Pedeapsa individualizată de instanța de apel, răspunde atât principiului

proporționalității, cât și scopului prevăzut la art.61 alin.(2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

În acest context, Colegiul penal respinge argumentele invocate de către recurent, or, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunilor săvârșite, suficientă pentru restabilirea echității sociale, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Instanța de recurs mai notează și faptul că, din analiza deciziei recurate a stabilit că erorile de drept invocate în recursul părții apărării nu și-au găsit confirmare, dat fiind faptul că, argumentele indicate, în esență au fost abordate în decizia instanței de apel, care la examinarea cauzei a respectat prevederile art.414 alin.(1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor aspectelor ce țin de individualizarea pedepsei, hotărârea emisă cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția, motivare pe care instanța de recurs ordinar o însușește integral reieșind din temeinicia acesteia, acțiune ce este conformă practicii CtEDO, expuse inclusiv în pct. 37 a hotărârii *Albert c. România din 16.02.2010*.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, urmând a fi dispusă inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Tocan Rodion în numele inculpatului Butucea Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2020, în cauza penală privindu-l pe ***Butucea Ion xxxxx***, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 19 august 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda